

Uchwała Nr SO.16.4014.190.2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 8 grudnia 2025 roku

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie wieloletniej prognozy finansowej
Gminy Śrem na lata 2026-2040

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 r., w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Bekała

Członkowie: Katarzyna Gableta

Edyta Zastrow

działając na podstawie art. 13 pkt 12 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 230 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483), wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Śremu projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Śrem

opinię pozytywną z zastrzeżeniem
wyrażonym w pkt III. uzasadnienia

Uzasadnienie

I.

Projekt uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Śrem został przedłożony tut. Izbie w celu zaopiniowania w dniu 13 listopada 2025 r., tj. w terminie określonym w art. 238 ust. 1 w związku z art. 230 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Wydając niniejszą opinię Skład Orzekający zapoznał się m.in. z następującymi dokumentami będącymi w posiadaniu Izby: projektem uchwały budżetowej Gminy Śrem na 2026 rok, uchwałą budżetową Gminy Śremna 2025 rok (po zmianach), uchwałą w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Śrem na lata 2025-2039 (po zmianach), uchwałami okołobudżetowymi mogącymi mieć wpływ na zadłużenie Jednostki oraz sprawozdaniami budżetowymi sporządzonymi wg stanu na dzień 31.12.2024 r. i 30.09.2025 r.

II.

1. Projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zawiera dane wymagane przepisami art. 226 ust. 1 i 3 ustawy o finansach publicznych.
2. Do projektu dołączone zostały objaśnienia przyjętych wartości, czym spełniono wymóg określony w art. 226 ust. 2a ustawy o finansach publicznych.
3. Z projektu wynika, że okres, na który sporządzono wieloletnią prognozę finansową oraz prognozę kwoty długu wyczerpuje dyspozycje art. 227 ustawy o finansach publicznych.

4. Planowane wielkości budżetowe w latach objętych prognozą zapewniają przestrzeganie zasady, o której mowa w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
5. Z przedstawionej prognozy kwoty długu wynika, że w latach 2026–2040, tj. w okresie spłaty zobowiązań wynikających z wyemitowanych obligacji oraz zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia pożyczek i kredytów, zostanie zachowana relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.
6. Zakres przewidzianych dla organu wykonawczego upoważnień nie wykracza poza dyspozycję wynikającą z art. 228 ustawy o finansach publicznych.
7. Projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wykazuje zgodność z projektem uchwały budżetowej na 2026 rok w zakresie wymaganym art. 229 ustawy o finansach publicznych.
8. W projektowanym wykazie planowanych przedsięwzięć wieloletnich przewiduje się kontynuację zadań zaplanowanych w aktualnie obowiązującej wieloletniej prognozie finansowej wykraczających poza 2025 rok (zgodnie z uchwałą Nr 77/IX/2024 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Śrem po zmianach dokonanych uchwałą Nr 205/XX/2025 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 30 października 2025 r.), za wyjątkiem przedsięwzięcia pn. „Przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o zamówienie publiczne na dostawę energii elektrycznej w modelu elastycznym w trybie przetargu nieograniczonego oraz zarządzanie zakupem energii elektrycznej”, dla którego w aktualnie obowiązującej wieloletniej prognozie finansowej ustalono okres realizacji w latach 2021-2028, łączne nakłady finansowe w wysokości 116.405,00 zł, limit wydatków: w 2026 roku w kwocie 14.601,00, w 2027 roku w kwocie 12.300,00 zł i w 2028 roku w kwocie 13.469,00 zł, a także limit zobowiązań w wysokości 55.970,00 zł.

Ponadto Skład Orzekający zauważa, że w przypadku niektórych przedsięwzięć wystąpiły rozbieżności w zakresie łącznych nakładów finansowych oraz limitów wydatków w odniesieniu do wielkości ustalonych dla tych zadań w aktualnie obowiązującej wieloletniej prognozie finansowej.

W uzasadnieniu do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, stanowiącym objaśnienia wartości przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Śrem na lata 2026-2040, w odniesieniu do wprowadzonych zmian w wykazie przedsięwzięć, zamieszczono następujące wyjaśnienie: *„W zakresie niektórych przedsięwzięć uaktualniono limity wydatków, limity zobowiązań, łączne nakłady finansowe, okresy realizacji zadań, zgodnie z nowymi założeniami, m.in. zmiana harmonogramu realizacji, zmiana kwot w związku z urealnieniem faktycznych kosztów. Ponadto dodano nowe przedsięwzięcie pn: „Modernizacja oświetlenia na energooszczędne wraz z systemem inteligentnego zarządzania na terenie Gminy Śrem”, zmiany te zostaną uwzględnione również przy zmianie WPF na najbliższej sesji.”.*

III.

Skład Orzekający stwierdza, że w załączniku Nr 1 do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Śrem w pozycji 4.3 ustalono dla 2026 roku, zgodnie z projektem uchwały budżetowej Gminy Śrem na 2026 rok, przychody z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 97.360.010,00 zł.

Na podstawie bilansu z wykonania budżetu Jednostki sporządzonego na dzień 31 grudnia 2024 r., Skład

Orzekający ustalił, że na koniec 2024 roku Gmina Śrem dysponowała niewykorzystanymi środkami pieniężnymi na rachunku bieżącym budżetu w wysokości 12.282.845,76 zł. W budżecie 2025 roku (po zmianach dokonanych uchwałą Nr 204/XX/2025 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 30 października 2025 r.) zostały zaangażowane niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 1.342.315,29 zł oraz wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 10.940.530,47 zł. Z powyższego wynika zatem, że na dzień wydania niniejszej opinii Gmina Śrem nie posiada na rachunku bieżącym budżetu niewykorzystanych środków pieniężnych z lat ubiegłych, które nie zostały zaangażowane w finansowanie budżetu 2025 roku, i które mogłaby zaangażować w budżecie roku 2026.

W uzasadnieniu do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, stanowiącym objaśnienia wartości przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Śrem na lata 2026-2040, nie zamieszczono żadnych wyjaśnień na okoliczność zaplanowania w 2026 roku przychodów z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 97.360.010,00 zł.

W uzasadnieniu do projektu uchwały budżetowej Gminy Śrem na 2026 rok, w odniesieniu do przychodów zaplanowanych w § 950 /Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy/ w kwocie 97.360.010,00 zł poinformowano natomiast, że: *„Zaplanowane „wolne środki” pochodzić będą z otrzymanych i niewykorzystanych w 2025 roku środków na budowę osiedla mieszkaniowego, środki te zostaną wykorzystane na realizację zadania zaplanowanego na 2026 rok.”*.

Skład Orzekający, po dokonaniu analizy projektu uchwały budżetowej Gminy Śrem na 2026 rok, stwierdził, że w budżecie roku 2026 zostały zaplanowane wydatki w dz. 700 /Gospodarka mieszkaniowa/ rozdz. 70007 /Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy/ § 6030 /Wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego oraz na uzupełnienie funduszy statutowych banków państwowych i innych instytucji finansowych/ w wysokości 106.565.010,00 zł z przeznaczeniem na wniesienie wkładów do spółki komunalnej Śremskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego na realizację zadania pn. „Budowa osiedla mieszkaniowego przy ul. Farnej w Śremie”. Ponadto Skład Orzekający ustalił, że zadanie pn. „Budowa osiedla mieszkaniowego przy ul. Farnej w Śremie” jest przedsięwzięciem wieloletnim, które ujęto w projektowanym wykazie przedsięwzięć wieloletnich, stanowiącym załącznik Nr 2 do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Śrem, i dla którego ustalono: łączne nakłady finansowe w wysokości 108.565.010,00 zł, limit wydatków dla roku 2026 w kwocie 106.565.010,00 zł oraz limit zobowiązań w kwocie 97.360.010,00 zł.

Skład Orzekający dokonał również analizy uchwały budżetowej Gminy Śrem na 2025 rok (po zmianach dokonanych uchwałą Nr 204/XX/2025 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 30 października 2025 r.), i ustalił, że w budżecie roku 2025 zaplanowano wydatki na realizację zadania pn. „Budowa osiedla mieszkaniowego przy ul. Farnej w Śremie” w wysokości 2.000.000,00 zł, natomiast nie zaplanowano dochodów na realizację wymienionego zadania (dz. 700 /Gospodarka mieszkaniowa/ rozdz. 70007 /Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy/) w wysokości odpowiadającej wielkości wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, prognozowanych w projekcie uchwały budżetowej Gminy Śrem na 2026 rok, jak również nie zaplanowano rozchodów z tytułu przelewów na rachunki lokat.

Ponadto na podstawie przeprowadzonej analizy sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 30 września roku 2025, Skład Orzekający stwierdził, że w dz. 700 /Gospodarka mieszkaniowa/ rozdz. 70007 /Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy/ zarówno nie zaplanowano, jak i nie wykonano (bez planu) dochodów w wysokości odpowiadającej wielkości wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, prognozowanych w projekcie uchwały budżetowej Gminy Śrem na 2026 rok.

Skład Orzekający wskazuje na konieczność rzetelnego ustalenia możliwych do realizacji wielkości budżetowych w poszczególnych latach prognozy. Przy czym należy mieć na uwadze, że prognoza musi być realistyczna i gwarantować we wszystkich latach, nie tylko zachowanie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych, ale również realizację nałożonych na Gminę zadań.

W związku z powyższym Skład Orzekający formułuje zastrzeżenie do opiniowanego projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Małgorzata Bekała

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania uchwały.